

F S S P X

De Monstrans

“Instaurare omnia in Christo”

Nieuws uit de Hemelstraat

Mgr. Lefebvre: het huwelijk

Het subdiaconaat

Hoe kan ik u in uw apostolaat helpen?

Een priester, is die duur?

De Z. Karel de Goede

St.-Jozef: onze dubbele patroon

Altaarontbloting

Onmiddellijk na de Mis van Witte Donderdag worden al de altaren, behalve het rustaltaar, ontbloot. Dit zeer oud gebruik heeft een diepzinnige betekenis. Eerst en vooral wordt daardoor de tijdelijke opschorting van het H. Misoffer beduid (de zogenaamde Mis van Goede Vrijdag is immers geen waar Offer en die van Zaterdag is eigenlijk slechts de vervroeging van de Paasnachtmis). Verder betekent het de vernederende ontkleding, waaraan het H. Lichaam van de Zaligmaker bij zijn Lijden onderworpen werd: het altaar verbeeldt immers Christus. Daarom wordt onder de ontbloting Psalm 21 gebeden, waarin voorspeld staat dat de klederen van de Messias verdeeld zouden worden. Overigens is hetgeen wat in deze Psalm gezegd wordt, geheel al toepasselijk op Christus, zodat het meer op een verhaal van zijn vernederingen, smarten en verheerlijking dan op een voorzegging gelijkt. De Goddelijke Zaligmaker heeft dit ook te verstaan gegeven, toen Hij op het Kruishout het eerst vers van Ps. 21 luidop bad: "Mijn God, mijn God, zie op mij neer; Waarom hebt Gij mij verlaten?" De ontbloting van het altaar, dat het middelpunt van de kerk en van de eredienst is, komt wel goed overeen met de algemene, indrukwekkende verlatenheid, welke vanaf de Mis van Witte Donderdag heerst.

Door Covid-19 voelen wij deze verlatenheid al te lang. Hopelijk zien wij binnenkort een verrijzenis. Laten wij voor de vrijheid van de H. Mis bidden.

Hoofdaltaar van de Kapel van het Allerheiligste Sacrament in de Hemelstraat te Antwerpen na de ontbloting van het altaar tijdens de Goede Week.

Jahweh zal voor u strijden; gij kunt rustig toeschouwen.

Exodus 14, 14

E.H. Louis Bochkoltz

Vertrouwen is gebaseerd op de waarheid dat God trouw is! De Joden waren bang voordat ze door de zee moesten gaan. De Egyptenaren waren achter hen, de zee vóór hen. En toch sprak Mozes tot het volk: “Weest maar niet bang; blijft staan en ge zult de hulp van Jahweh ondervinden, die Hij u heden verleent. Waarachtig, de Egyptenaren, die ge op het ogenblik ziet, zult ge nooit meer zien! Jahweh zal voor u strijden; gij kunt rustig toeschouwen.”

God is trouw. Nu lijden wij in onze ziel, in ons lichaam, economisch, psychologisch ... Maar vertrouwen wij op God? Geloven wij nu méér dan een jaar geleden?

Op 18 maart vierten we een triestig jubileum: de verjaardag van het begin van de eerste lockdown in België. Er is al een jaar verstreken en we lijden nog steeds, niet echt meer van de ziekte, maar van alle gevolgen ervan.

Gisteren, vrijdag 5 maart, kondigde het overlegcomité¹ een ‘versoepeling’ aan betreffende de eredienst. Het lijkt erop dat de beperkingen in drie fasen ‘versoepeld’ zullen worden:

1. vanaf 8 maart worden 50 personen in de kerk toegelaten voor uitvaarten.
2. vanaf april: 50 mensen voor de eredienst ‘buiten’ toegelaten (lezen wij het goed?)
3. vanaf mei: meer mogelijkheden binnen en buiten voor de eredienst.

Een beperking van de eredienst is nooit een overwinning ... 50 mensen is beter dan 15, maar slechter dan open-deuren of, onder de huidige omstandigheden, minder goed dan een aanwezigheid in verhouding tot de oppervlakte van de gebouwen.

Wij zullen de vrijheid van eredienst blijven verdedigen! Er is nog één maand van de Vasten over. Laten wij ze gebruiken om onze harten te zuiveren, om vuriger te worden. Laten wij op God vertrouwen, “Jahweh zal voor u strijden”. En dit vertrouwen hebben wij echt nodig want ...

Want ondertussen blijft de wereld op zijn kop lopen.

De vrijheden worden meer en meer beperkt. Zelfs de VN verklaart het! “Het virus tast de politieke rechten aan en doet burgerrechten en de openbare ruimte verder krimpen. De pandemie wordt door de autoriteiten in sommige landen als excuus gebruikt om met harde hand op te treden en noodmaatregelen te treffen; om afwijkende meningen de kop in te drukken; fundamentele vrijheden te criminaliseren; onafhankelijke verslaggeving het zwijgen op te leggen en de activiteiten van niet-gouvernementele organisaties aan banden te leggen” betreurde Antonio Guterres het hoofd van de VN op 22 februari². Goed, hij heeft ook minder goede zaken verklaard ...

Het Covid-19-vaccin wordt in alle westerse landen gepromoot als het wondermiddel. Ik ben geen arts maar, overal ter wereld zijn er veel onderzoekers die op hun terrein gezaghebbend zijn en die ernstige vraagtekens over het Covid-19-vaccin hebben: embryonaal materiaal, genetische modificatie, veel te korte onderzoeks- en ontwikkelingstijd voor vaccins, rampzalige bijwerkingen tot nu toe, sterfgevallen door vaccinatie, etikettering en tracering, werkzaamheid van het vaccin, risico op onvruchtbaarheid, enz. Het is heel verrassend (of niet?) dat Paus Franciscus tot vaccinatie oproept³ alsook Mgr. Johan Bonny op 5 maart in een videoboodschap.⁴ Volgens Kerknet is deze video een initiatief van het kabinet van Bart Somers, ondersteund door Vincent van Quickenborne, minister van Justitie. Hetzelfde ministerie dat voor maanden de rechten van de openbare eredienst discrimineert.

Maar, als alles donker is, als het menselijk onmogelijk lijkt, vertrouw op God want “Jahweh zal voor u strijden; gij kunt rustig toeschouwen”.

¹ <https://www.vrt.be/vrtmws/nl/2021/03/05/liveblog-corona-5-maart-2021/>

² <https://unric.org/nl/guterres-niet-delen-van-vaccins-is-een-morele-schande/>

³ <https://www.kerknet.be/kerknet-redactie/nieuws/paus-franciscus-roept-op-tot-vaccinatie>

⁴ <https://youtu.be/bdRsReIXY2k>

Het huwelijk

Mgr. Marcel Lefebvre

Noot: Dit is de derde brief van het boek *Lettres pastorales* ('Pastorale brieven'). Wij zijn van plan de verschillende brieven te publiceren in *De Monstrans*.

Bijna twintig jaar geleden schreef Onze Heilige Vader Paus Pius XI deze woorden in zijn gedenkwaardige Encycliek over het Huwelijk (*Casti Connubii*, 31 dec. 1930):

“Het is niet in het geheim of in het duister, maar in volle daglicht dat men, zonder schroom, de heiligheid van het huwelijk met de voeten treedt of belachelijk maakt, door woord en geschrift, in romans en films, door al de meest recente wetenschappelijke uitvindingen. Men verheerlijkt integendeel echtscheidingen, overspel en de meest schandalige verdorvenheden. En als men niet zo ver gaat ze te verheerlijken, dan schildert men ze af in zulke kleuren dat zij onschuldig lijken, zonder fout en zonder schande ... En druppeltje per druppeltje dringt het door in alle lagen van de bevolking, rijk en arm, arbeiders en patroons, geleerden en onontwikkelden, ongehuwden en gehuwden, gelovigen en ongelovigen, volwassenen en jonge mensen. Maar de ergste valkuilen worden gelegd voor deze laatsten, de gemakkelijkste prooien om te grijpen.”

En hij voegt eraan toe: “Wij, aangesteld door de Familievader als bewaker van zijn tuin, wij beschouwen de ernstige woorden waarmee de Apostel Paulus zijn geliefde Timotheus aanspoorde, als zijnde tot ons gericht door de Heilige Geest: Maar gij, wees nuchter bij alles ... vervul uw ambt. Verkondig het woord; treed op, welkom of niet; weerleg, berisp en vermaan in alle lankmoedigheid en met alle soorten van lering.”

Zeer geliefde broeders, wij menen dat wij vandaag deze woorden tot de onze moeten maken. Er gaat geen week of geen dag voorbij dat wij niet het drama van verscheurde en gebroken gezinnen en huwelijken moeten betreuren, waarbij de scheiding nog definitiever wordt gemaakt

door andere overspelige relaties. Of dat wij de ongeldigheid van huwelijken moeten constateren, die men legitiem achtte. Welke gewetensdrama's, welk verborgen moreel leed!

Wat nog erger is, is de vaststelling van de ongelooflijke onwetendheid over de verplichtingen van het huwelijk, alsof deze verbintenis louter afhangt van de menselijke wil en dat de rechten en plichten die eruit voortvloeien, slechts bestaan in de mate dat de echtgenoten ze wensen. Of, als men de wetten kent die over het huwelijk gaan, dan begrijpt men de ernst ervan niet. En wanneer men de vele voorbeelden ziet van mensen die ze overtreden, ziet men niet in waarom deze vrijheid door de Kerk niet wordt toegestaan als meer verenigbaar met de moderne tijdsgeest.

Hoe vaak hoort men, bij de vragenlijst die de verplichtingen van het huwelijk verduidelijkt, geen opmerkingen die getuigen van een grondig gebrek aan kennis over alles wat deze verbintenis ernstig en heilig maakt.

Niet zelden treft men, zelfs bij diegenen die Goddank nog een duidelijk beeld hebben van het belang en de heiligheid van het huwelijk, een meegaandheid of eerder een welwillende tolerantie voor scheidingen of voor vrije relaties. Hetgeen natuurlijk niet gaat zonder een echt schandaal te veroorzaken, vooral bij de jeugd.

Men wordt aan alles gewoon wat zou moeten bekeken worden als een voorwerp van afkeuring, door in de cinema voorstellingen bij te wonen die alles laten zien wat strijdig is met de goede zeden en de heiligheid van het huwelijk. Zelfs in sommige katholieke huisgezinnen vindt men regelmatig gesprekken over deze onderwerpen zonder dat daarbij enige afkeuring wordt uitgesproken tot grote schade voor de jonge mensen die de

toehoorders zijn. Men schrikt er niet voor terug om tijdschriften of romans binnen te brengen waarin het stabiele, onwankelbare huwelijk belachelijk gemaakt wordt ten voordele van een egoïstische en voorbijgaande relatie. Het volstaat te zien met welke gretigheid men zich de *Reader's Digest* verschaft, waarin het huwelijk altijd wordt voorgesteld in zijn meest materialistische hoedanigheid. Deze gewenning in katholieke kringen aan de bij de niet-katholieken verspreide verkeerde ideeën is zeer schadelijk voor de heiligheid van het huwelijk.

Wij moeten nog iets signaleren wat wij vaststellen in onze Afrikaanse centra. Wij spreken over diegenen die door hun egoïsme en dwaze ijdelheid de oorzaak van bijna onoverkomelijke moeilijkheden zijn voor de jonge mensen die een huwelijk willen sluiten. Zij die van hun toekomstige schoonzoon aanzienlijke bedragen eisen, zijn zwaar schuldig. Zwaar schuldig zijn ook zij die van de jonge gehuwde zulke uitgaven eisen dat hij zich voor verschillende jaren in de schulden steekt. Dergelijke gebruiken, die men absoluut moet bannen uit onze christelijke milieus, hebben totaal niets gemeen met een zekere plechtigheid die men aan de ceremonie wil geven, evenals met het familiefeest dat er op volgt.

Hoeveel huisgezinnen zouden waardiger, meer verbonden, vrediger zijn, als de man spaarzamer zou zijn in plaats van zich over te geven aan de drank, als de vrouw bescheidener zou zijn in plaats van zich over te geven aan de ijdelheid.

Omdat wij dit allemaal vaststellen, mijn zeer geliefde Broeders, menen wij dat wij dringend u in het kort de eeuwige principes die het huwelijk beheersen, in herinnering moeten brengen, in het bijzonder door aan te geven wat hun oorsprong is en wat hun belangrijkste eigenschappen zijn.

1. Heeft het huwelijk een menselijke of een goddelijke oorsprong?

Onze Heilige Vader Paus Pius XI zegt hierover het volgende: "Het huwelijk is niet ingesteld of opnieuw ingevoerd door de mens, maar door God. Het is niet door de mensen maar door de Schepper zelf dat het huwelijk zijn wetten heeft, bevestigd is, verheven is. Bijgevolg kunnen zijn wetten in niets afhangen van hetgeen de mensen willen noch van enige tegenstrijdige afspraak tussen de echtgenoten zelf."

"Maar hoewel het huwelijk door zijn natuur zelf een goddelijke instelling is, speelt ook de menselijke wil een zeer nobele rol. Want elk huwelijk, zolang het de echtelijke verbintenis tussen een bepaalde man en een bepaalde vrouw betreft, heeft geen andere oorsprong dan de vrije toestemming van

elk van beide echtgenoten ... Deze vrijheid slaat slechts op één bepaald punt, met name: of zij die het huwelijk sluiten werkelijk de huwelijksstaat willen aangaan en of zij het met die bepaalde persoon willen. Maar de aard van het huwelijk is absoluut onttrokken aan de vrijheid van de mens, in die zin dat wie ook het éénmaal is aangegaan, onmiddellijk onderworpen is aan zijn goddelijke wetten en zijn voornaamste verplichtingen."

Daarom is de heilige verbintenis van het ware huwelijk in zijn geheel samengesteld uit de goddelijke wil en uit de menselijke wil. De instelling zelf van het huwelijk, zijn doeleinden, zijn wetten, zijn relaties komen van God. Het zijn de mensen die de uitvoerders van de afzonderlijke huwelijken zijn waaraan de door God vastgestelde plichten en goederen verbonden zijn.

Dat is de werkelijke oorsprong van het huwelijk zoals God het in eeuwigheid gewild heeft. Al wat de mensen hierover zouden kunnen zeggen of schrijven, zal niets veranderen aan de door de Kerk verkondigde waarheid.

2. Wat zijn de eigenschappen van het huwelijk?

Het gezond verstand, de uitdrukking van de ware wijsheid, de Heilige Schrift en de Traditie leren ons dat er twee zijn: eenheid en onverbreekbaarheid.

Deze twee eigenschappen verhinderen enerzijds de aanwezigheid van een derde persoon in het huwelijk, en anderzijds de mogelijkheid om de band te verbreken die ontstaan is door de verbintenis tussen beide echtgenoten. Zij vinden hun diepste wortels in de menselijke natuur zoals die door God geschapen is. De aard zelf van de huwelijksverbintenis, met name een gezin te stichten door de aanwezigheid van kinderen, vereist absoluut zowel de eenheid als de perfecte stabiliteit van het huwelijk.

"De echtelijke trouw en het verwekken van kinderen", zegt de H. Thomas, "zijn inbegrepen in de echtelijke overeenkomst zelf en bijgevolg, indien men in de overeenkomst, die het huwelijk is, een voorwaarde zou opnemen die eraan tegenstrijdig is, dan zou er geen werkelijk huwelijk bestaan."

De echtelijke verbintenis brengt dus alles samen in een intieme verbondenheid, nog meer van de zielen dan van het lichaam.

Het huwelijk aangegaan door twee zielen die zich aan elkaar geven, met daarin de mogelijkheid van een scheiding, is een brutale loochening van de nobelste bedoelingen van het menselijk hart bij deze plechtige daad. Het is de tegenspraak van het intiemste van twee harten die zich

Stichter aan het woord

verenigen. Tegenspraak, het is te zacht uitgedrukt: het zogenaamde recht van een hart om niet onherroepelijk vastgeketend te zijn is niets anders en kan niet anders genoemd worden dan de laffe behoeften van het egoïsme.

Toestaan in de huwelijksverbintenis dat de band zou kunnen verbroken worden is niet alleen tegenstrijdig aan de natuur van de echtelijke gemeenschap, niet alleen tegenstrijdig aan de menselijke natuur, maar ook en bovenal tegenstrijdig aan het doel zelf van het huwelijk, aan het gezin.

Wat moet er immers van de kinderen geworden, deze verscheurde wezens, nog zieliger dan wezen, die door de affectie van hun moeder de haat van hun vader oproepen en die van hun vader leren hun moeder te vervloeken? Kan men een huwelijksverbintenis scheppen die de mogelijkheid van een dergelijke ontbinding van de familie toelaat en die op de kinderen de dreiging van een voor altijd in hun diepste gevoelens gekwetst bestaan laat wegen? De door twee, van verstand en wil voorziene, menselijke wezens gewilde en goedgekeurde verbintenis met als doel een huwelijk, bestaande uit een wederzijdse gift en het verlangen een familie te stichten, kan niet tijdelijk zijn.

We zijn nu beter ingelicht door het licht van de rede over de ernst van het huwelijk. Hoe kan het ons dan verwonderen dat Onze Heer van deze overeenkomst zelf een heilig teken gemaakt heeft, een bron overvloeiend van genade, een echt sacrament, waarvan de echtgenoten zelf de bedienaars zijn? Onze Heer geeft door zijn genade, door zijn almachtige deugd, aan deze plechtige handeling de voornaamheid, de adel die het oorspronkelijk bezat.

Toen Onze Heer aan het huwelijk zijn werkelijke volmaaktheid gegeven heeft, toen hij er een bijzondere genade aan gehecht heeft, heeft Hij het fundament van de maatschappij hernieuwd. Het was verdorven en ontbonden, Hij heeft het opnieuw rechtgemaakt en gezuiverd.

“Wat God verbonden heeft, mag geen mens scheiden”, verkondigt Onze Heer.

“Wie zijn vrouw verstoot en een andere huwt, begaat overspel en wie de door een andere man verstoten vrouw huwt, begaat zelf ook overspel.”

De Heilige Kerk is steeds trouw gebleven aan deze stellingen van Onze Heer en haar geloof is nooit veranderd, zelfs ten koste van de zwaarste scheuringen. Daarom heeft het Concilie van Trente bevestigd: “Indien iemand zegt dat de band van het huwelijk kan gebroken worden omwille van ketterij of omwille van de moeilijkheid om samen te leven

of omwille van de systematische afwezigheid van de echtgenoot, hij zij in de ban.” En verder: “Als iemand zegt dat de Kerk zich vergist heeft, wanneer zij conform de evangelische en apostolische leer onderwezen heeft en onderwijst dat om reden van overspel van één van de echtgenoten de huwelijksband niet kan verbroken worden en dat geen van beide echtgenoten, ook de onschuldige echtgenoot niet, zolang de andere echtgenoot leeft, een nieuw huwelijk kan afsluiten en dat diegene, die zijn overspelige vrouw verstoten heeft en een andere neemt, zelf overspel begaat evenals zij die haar echtgenoot verstoten heeft, zich verenigd heeft met een ander, hij zij in de ban.”

Hoezeer moeten wij de Kerk bedanken dat zij door haar leer een ondoordringbaar bolwerk vormt tegen de aanvallen van hen die de familie en de samenleving willen ruïneren.

Als enige bewaker van de waarheid heeft zij de gezinnen een rotsvast fundament gegeven. Dat is een duidelijk bewijs van de heiligheid en de duurzaamheid van de Kerk.

Al deze inzichten van het verstand, de leringen uit de Heilige Schriften en uit de Traditie kan men aanvullen met wat de ervaring ons laat zien. Sinds de goddeloze wet van 1884 (*n.v.d.r. Franse echtscheidingswet*) de illusie van de wettelijkheid van echtscheidingen heeft geschapen, hebben deze zich aan een steeds groeiend ritme vermenigvuldigd en met haar al de gevolgen van zedeloosheid, waarvan de rechtbanken in overvloedige mate kunnen getuigen.

Maar laat ons, in plaats van de al te gekende effecten van de veronachtzaming van de heiligheid van het huwelijk te betreuren, kijken wat we moeten doen om het huwelijk al zijn waardigheid terug te geven.

Wij moeten vooreerst mediteren over de plannen van God inzake het huwelijk. God, als Schepper en Meester van het heelal, heeft niets gedaan zonder reden. Hij heeft aan elk schepsel wetten gegeven die ingeschreven zijn in de natuur zelf van de dingen die Hij geschapen heeft.

Onze Heilige Vader Paus Pius XI zegt hierover: “Opdat het herstel van het huwelijk overal en op duurzame wijze zou gebeuren, is het oneindig belangrijk dat de gelovigen goed onderricht zouden zijn over het huwelijk. Dat zij zouden weten en dikwijls zouden overwegen welke wijsheid, welke heiligheid, welke goedheid jegens de mensen God getoond heeft, hetzij door het huwelijk in te stellen, hetzij door het te waarborgen door heilige wetten en nog meer door het op wonderbare wijze te verheffen tot de waardigheid van een sacrament.”

In Europa of in de missie is de genade van het huwelijk gelijk. Wat God heeft verbonden, scheidt geen mens. Eerste huwelijk in onze kerk in Vanuatu (2016).

Maar tot wat dient deze kennis van het huwelijk, als de christelijke ouders hun kinderen niet beschermen tegen alles wat in hen een groot en heilig idee van de echtverbintenis van hun vader en moeder vernietigt. Welke verkeerde opvattingen circuleren hierover, zelfs in christelijke milieus! Men beveelt nieuwe methoden aan, in die zin dat men het goed acht het kind te familiariseren met het idee van de verdorvenheid om ze er beter tegen te beschermen. Echter, ent men jonge organismen in met vaccins voor volwassenen? Het is het veroorzaken van een zware en dikwijls onherstelbare schanddaad tegenover deze zeer beïnvloedbare jonge zielen.

Onze Heilige Vader Paus Pius XI zegt hierover nog: “Wat de directe voorbereiding van een gelukkig huwelijk betreft, is de zorgzame keuze van de toekomstige echtgenoot van het grootste belang. De jonge mensen die wensen te trouwen, moeten grondig nadenken vooraleer zij de persoon kiezen met wie zij de rest van hun bestaan moeten doorbrengen. Zij mogen niet vergeten hierover het advies van hun ouders te vragen.”

Maar alle voorbereiding, alle kennis over het huwelijk en over een christelijk huwelijk zouden niet efficiënt genoeg zijn om de echtverbintenissen in hun heiligheid en trouw te behouden, als de echtgenoten zich niet zouden voeden met het

Brood van zij die kuis zijn, het Brood van de dapperen. De Eucharistie zorgt voor het evenwicht in de zintuiglijke gevoeligheid door het verterend vuur van onze verlangens te temperen, door zijn tirannieke alleenheerschappij te verminderen, door het rijk van de rede uit te breiden. *Ut et vita Jesu manifestetur in corporibus nostris*, zegt de Heilige Paulus: “Opdat ook Jezus' leven door ons lichaam geopenbaard worde.”

Het is in de eenheid met Onze Heer Jezus Christus, in de atmosfeer van de Heilige Familie, dat de echtgenoten het geheim van een stabiele en gelukkige echtverbintenis zullen vinden, dat zij de wederzijdse bijstand, de dagelijkse wederzijdse hulp zullen beoefenen, dat zij aan hun kinderen en aan de samenleving het voorbeeld geven van een leven waar het lichaam onderworpen is aan het verstand, het verstand aan de ziel, en de ziel aan God. En zo vervullen zij, door de genade van onze Heer, in zich de plannen van God voor de mensheid. Dat zij de woorden van de Heilige Paulus mogen herhalen: “Ge moet de nieuwe mens aantrekken, die naar Gods beeld geschapen is in ware gerechtigheid en heiligheid”, in afwachting van de dag waarop hun band, die met de jaren gegroeid zal zijn, zijn ware bloei vindt voor de eeuwigheid in God.

Dakar, 11 februari 1950.

Het subdiaconaat

Geschiedenis en huidige situatie

E.H. Louis Bochkoltz

Een subdiaken, wat is dat? Bestaat het nog? Ter gelegenheid van de subdiakenwijding van Eerwaarde Jan De Bruyn, seminarist van onze priorij van het Allerheiligste Sacrament, op 20 maart in Zaitzkofen, geven wij jullie hier uitleg over wat een subdiaken is en de huidige praktijk van de traditionele congregaties in de H. Kerk.

1. Is subdiaconaat een sacrament? Een omstreden vraag.

In het boek *Katholieke Moraaltheologie* van P. Dr. Heribert Jone (O.F.M.CAP.) kunnen wij op nummer 632 het volgende lezen naar het Canoniek Recht van 1917: “Door de tonsuur wordt een leek in de geestelijke stand opgenomen (can. 108 §1). Zij is geen wijding in de strikte zin.”

De vier lagere wijdingen zijn ostiariaat, lectoraat, exorcistaat en acolythaat (can. 949). Ze zijn volgens de meer algemene mening geen sacramenten.

De drie hogere wijdingen zijn subdiaconaat, diaconaat en priesterschap (can. 949). Het subdiaconaat is waarschijnlijk geen sacrament. Het diaconaat en het priesterschap daarentegen is een sacrament, en dit laatste niet enkel als priesterwijding in strikte zin maar ook als bisschopswijding.

Voor het eerst worden de zeven wijdingen genoemd in een brief¹ van de H. Paus Cornelius (251-253) aan Fabius, bisschop van Antiochië.

De H. Thomas van Aquino en de scholastici zijn voorstander van de sacramentaliteit van lagere wijdingen. Sint-Bonaventura² drukt het als volgt uit: “Het sacrament van de priesterwijding is één, maar het heeft verschillende onderdelen, die het sacrament niet vermenigvuldigen.” Maar het Concilie van Trente, terwijl het de veelheid van wijdingen definieerde, besliste niet over de

sacramentaliteit van de lagere wijdingen en het subdiaconaat.

De apostolische constitutie *Sacramentum Ordinis* van Pius XII (1947) promoot openlijk de opvatting dat alleen het diaconaat, het priesterschap en het episcopaat sacramentele wijdingen zijn. Volgens kardinaal Journet heeft Pius XII “de subdiaconaat- en de lagere wijdingen teruggebracht tot louter sacramentaliën die worden gegeven zonder handoplegging.”³

2. Waarom de lagere wijdingen en het subdiaconaat dan? Leer van de H. Thomas van Aquino.⁴

In een bekend artikel: *Utrum sint septem ordines* (‘Of er zeven wijdingen zijn’), leert de H. Thomas⁵ hoe de wijdingen van elkaar onderscheiden worden naar gelang hun betrekking tot de H. Eucharistie.

2.1. De priester is de bedienaar van de H. Eucharistie

Door zijn wijding krijgt de priester de macht om het Lichaam en het Bloed van Christus te consacreran. Daarom worden hem in zijn priesterwijding de kelk met wijn en water en de pateen met de hostie ter aanraking aangeboden, terwijl de bisschop spreekt: “Ontvang de macht om het heilig Offer aan God op te dragen en de H. Mis

te celebreren zowel voor de levenden als voor de doden, in de Naam des Heren.”

2.2. De Bedienaars die hun medewerking verlenen aan het Sacrament van de Eucharistie.

a. Een eerste bedienaar is de diaken. Deze biedt zijn medewerking niet voor de consecratie, maar voor het toedienen van de H. Eucharistie, meer bepaald van het H. Bloed.

b. Een tweede bedienaar is de subdiaken. Deze bereidt de materie voor van het H. Sacrament van de Eucharistie en het gewijde vaatwerk.

c. Een derde bedienaar biedt de bestandsdelen aan voor het H. Sacrament van de Eucharistie: de acoliet namelijk, die de wijn en het water brengt tijdens de H. Mis.

2.3. De Bedienaars die hun medewerking verlenen om degenen voor te bereiden die het H. Sacrament van de Eucharistie zullen ontvangen.

a. Enige leden van de gemeenschap zijn volkomen ongelovig en moeten verwijderd worden uit de eucharistische vergadering. Dit is het ambt van de deurbewaarders of *ostiarii*. Immers, het Pontificale zegt over hun wijding: “Opent op gestelde uren het huis Gods voor de gelovigen en sluit het immer voor de ongelovigen.”

b. Anderen, de doopleerlingen, zijn gelovig, maar onvoldoende onderricht. Tot hun opleiding worden de lectoren aangesteld die de basisbegrippen van het geloof voorhouden: aan hen wordt de lezing van het Oude Testament toevertrouwd.

c. Anderen ten slotte zijn gelovig en onderricht, maar worden weerhouden door de duivel. Te hunnen dienste, worden de duivelbezweerders (*exorcistae*) aangesteld.

2.4. Conclusie

Het subdiaconaat is dus een deelname aan het priesterschap, een bediening gericht op de H. Mis.

3. Waarom is het subdiaconaat wel belangrijk?

Behalve het feit dat het subdiaconaat sinds de derde eeuw bestaat, is het een heel belangrijke stap naar de priesterwijding. En dit om volgende redenen.

3.1. De heiligheid van de bedienaars.

Hoezeer de Kerk de heiligheid van haar bedienaars verlangt, blijkt duidelijk uit de

teksten zelf van het Pontificale. Voor de wijding van de subdiakens richt de bisschop zich zo tot de wijdelingen: “Beijvert u om deze zichtbare bediening welke wij beschreven hebben, met een rein hart en de grootste zorg waar te nemen en zo door uw voorbeeld het onzichtbare wat daardoor wordt afgebeeld te vervullen ... Daarom, indien gij tot nog toe traag in de dienst Gods waart, moet gij voortaan vlijtig wezen; waart gij slaperig, weest waakzaam; waart gij dronken, weest nu matig; waart gij zinnelijk, leeft nu kuis.”

Verheven wijdingsformules waarin het heiligingsprogramma van de subdiakens heerlijk wordt ontvouwd!

Subdiaconaatswijding te Zaitzkofen in 202, toegediend door Mgr. A. De Galeretta. E.H. De Bruyn diende als ceremoniaris; dit jaar zal hij het subdiaconaat krijgen.

3.2. De plicht van de subdiaken

Bij de wijding van de subdiaken verklaart de bisschop uitdrukkelijk wat de subdiaken moet doen: “De subdiaken moet het water voor de H. Altaardienst gereed maken, de diaken behulpzaam wezen, de altaardoeken en corporalen wassen; voor het Offer kelk en pateen aan de diaken aanbieden ...” De Bisschop biedt aan de wijdeling een lege kelk met pateen aan ter aanraking en vervolgens geeft de aartsdiaken hem de ampullen met wijn en water benevens de schaal met het vingerdoekje ter aanraking. Verder legt de bisschop met passende woorden de amict op het hoofd van de wijdeling, schuift de manipel op de linkerarm en bekleedt hem met de tuniek. Ten slotte biedt hij hem het boek met de lezingen aan ter aanraking. De subdiaken moet heilig zijn want hij is voor heilige zaken gekozen.

3.3. De gelofte van zuiverheid

Tot het subdiaconaat behoort ook de gelofte van zuiverheid. Na deze wijding mogen de seminaristen niet meer naar de wereld teruggaan. Het is een essentieel kruispunt naar het priesterschap. De stap naar het definitief celibaat wordt in het begin van de ceremonie uitgedrukt. De bisschop zegt: “Tot dusver bent u vrij en kunt u een situatie in de wereld kiezen zoals u wilt. Maar als u deze wijding ontvangt, zult u niet langer in staat zijn om uw verplichtingen te verbreken en zult u voor altijd toegewijd zijn aan de dienst van God—Hem dienen, het is waar, is regeren;—u moet met zijn hulp kuisheid bewaren en onherroepelijk toegewijd blijven aan de dienst van de Kerk. Denk er dus over na, zolang er nog tijd is. En volhard als het u belieft in uw heilige uitspraak, in de Naam van God, kom hier naar voren.” Dan doen allen (die willen) een stap naar voren en knielen voor de bisschop. De keuze voor God van de jonge seminaristen is publiekelijk uitgedrukt.

3.4. Het breviergebed

De subdiaken wordt de bedienaar van het officieel en openbaar gebed van de H. Kerk, het brevier. De zware plicht om het brevier te bidden bestaat voor alle geestelijken, die hogere wijdingen hebben ontvangen (can. 135).

*Ministeria quaedam*⁶: het subdiaconaat verdwijnt

Op 15 augustus 1972 publiceerde Paus Paulus VI het motu proprio *Ministeria quaedam* en ‘vernieuwde’ daarmee de tonsuur, de lagere wijdingen en het subdiaconaat in de Latijnse Kerk. Onder de verschillende punten van hervorming, zijn de eerste vier de belangrijkste:

1. De eerste tonsuur wordt niet meer toegediend; de intrede in de geestelijke stand is verbonden aan het diaconaat.
2. De wijdingen die tot nu toe de lagere wijdingen heetten, moeten voortaan ‘diensten’ worden genoemd.
3. Deze diensten kunnen aan christelijke leken worden toevertrouwd, zodat ze niet meer voorbehouden zijn aan kandidaten voor het Wijdingssacrament.
4. De diensten die in heel de Latijnse Kerk moeten worden behouden en aan de huidige omstandigheden aangepast, zijn twee in getal: die van lector en van acoliet. De taken die tot nu toe aan de subdiaken waren toevertrouwd, worden aan de lector en de acoliet gegeven, en derhalve bestaat in de Latijnse Kerk niet langer de

hogere wijding van het subdiaconaat. Er is echter geen bezwaar tegen dat naar het oordeel van de bisschoppenconferenties de acoliet op bepaalde plaatsen ook subdiaken wordt genoemd.

De vraag kan daarom rijzen: maakt de verwijdering van de lagere wijdingen en het subdiaconaat door Paulus VI een subdiaconaatswijding vandaag ongeldig? Hij lijkt niet. Inderdaad, de discipline van de Kerk bij het beheer van lagere wijdingen en het subdiaconaat is anders dan de realiteit die ze betekenen.

De paus heeft de macht (in absolute termen; we hebben het niet over voorzichtigheid of deugdzaamheid) om de kerkelijke discipline met betrekking tot het beheer van deze wijdingen te wijzigen en daarom de lagere wijdingen en het subdiaconaat op te heffen. Maar deze wijdingen zijn niettemin deelnames aan het priesterschap. Hun hoedanigheid als potentiële onderdelen van het priesterschap blijft bestaan door het simpele feit dat ‘alle potentieel’ dat in het priesterschap is, blijft bestaan.

Wij willen hier geen volledige studie en commentaar van deze hervorming geven, maar het is goed te weten dat de Priesterbroederschap St.-Pius X, andere conservatieve congregaties en enkele bisschoppen die de liturgische boeken van 1962 gebruiken, het subdiaconaat en de andere lagere wijdingen verder verleend hebben volgens het traditioneel Romeins Pontificale. Deze wijdingen zijn dus niet afgeschaft; zij bestaan sinds de derde eeuw als een ononderbroken traditie in de Kerk.

In mei 2012 had Mgr. Athanasius Schneider het herstel van de lagere wijdingen en het subdiaconaat geëist.

God zegene onze toekomstige subdiaken.

Op onze website vindt u een [noveengebed](#) voor toekomstige subdiaken. Hier een deel ervan:

Laat ons bidden Heer Jezus Christus, die verheerlijkt wilt worden door diegenen die U naderen, en voorschrijft dat zij die de vaten des Heren aandrigen rein zijn; reinig hen van iedere bezoedeling van het vlees en de geest, opdat zij zich heiligen in de vreze Gods. Dat zij het niet aandurven uw altaar te naderen of het vaatwerk behorend tot de altaardienst aan te raken, zolang zij hun handen niet onder de onschuldigen hebben gewassen, opdat zij niet gestraft worden door uw toorn voor hun aanmatiging. Die leeft en heerst, in de eeuwen der eeuwen. Amen.

BRONNEN

¹ Eusebius, *Hist. Eccl.*, VI, 43, 11; D 45.

² IV Sent., dist. XXIV, pars I, Q.4, corpus.

³ R-T, *Vues récentes sur le sacrement de l'Ordre* (1953), p.108.

⁴ Kan. Aug. Croegaert, *Uitgewerkte plannen voor sermoenen en lessen over het Heilig Misoffer*, 2e deel, p. 201-217.

⁵ *Sum. theol.* Suppl. Partis IIIae. Quaest. 37, art. 2.

⁶ <https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=291&highlight=ministeria+quaedam>.

Hoe kan ik u in uw apostolaat helpen?

E.H. Louis Bochkoltz

“Eerwaarde, wat kan ik doen om apostolisch te zijn, u te helpen in uw apostolaat?”

“Goede vraag!”

Zelfs in een non-coronatijd is het niet altijd gemakkelijk deze vraag te beantwoorden. De gelovigen van een priorij willen helpen, maar ze weten niet precies wat ze zouden kunnen doen. Soms durven ze het ook niet vragen. De priesters zijn druk bezig en om de vrijwilligers goed te begeleiden vraagt het tijd en volharding.

Veel van de gelovigen van onze priorij wonen niet in de directe omgeving en het is al goed als ze op zondag de H. Mis kunnen bijwonen. Soms zijn er bijzondere gelegenheden en dan is er buitengewone hulp nodig: de H. Sacramentsprocessie, een parochiemaaltijd, de grote kuis van de kerk ...

Maar wat kunnen de gelovigen op een regelmatige basis (wekelijks, maandelijks, per kwartaal) doen om het apostolaat van hun kapel te ondersteunen?

Misschien naait u graag? Er is altijd heel veel werk om gewaden, misdienaarssoutanes of andere zaken te onderhouden, herstellen, wassen, strijken, knopen aannaaien enz. En dit kan ook thuis gebeuren.

Misschien zingt u graag en komt uw stem in aanmerking om het gregoriaans mee te verzorgen of bij gelegenheden misschien zelfs iets polyfoons te zingen?

Wilt u de H. Mis dienen? Kom u verdiepen in de liturgie en geef u op voor de repetities en werk zo mee aan de schoonheid van de ceremoniën.

Misschien houdt u van wassen en strijken? De albes, al dan niet met kant, de altaardwalen en de kelkwas vragen een delicaat onderhoud.

Het koperwerk in de kapel, de wierookvaten, de tafels met devotiekaarsjes vragen een wekelijks onderhoud.

Misschien bent u handig en bedreven in het schilderen van beelden van heiligen, of andere kleine herstellingen of reparaties? Hier is altijd werk aan de winkel.

Misschien wilt u graag een tuintje verzorgen? Onze kloostertuin roept om onderhoud.

Misschien eet en kookt u graag? In de keuken kunnen we van tijd tot tijd hulp gebruiken.

U houdt van netheid? Er is in de kapel en het klooster altijd wel iets te kuisen en wel wekelijks.

Misschien bent u bereid om activiteiten voor kinderen voor te bereiden? Of wilt u meewerken aan de organisatie van een bedevaart? Af en toe? Voor een gelegenheid?

Misschien wilt u catechist worden en de priesters bijstaan in het onderwijzen van de catechismus?

De priesters en de broeder kunnen niet alles. Als ze vrijer van de materiële organisatie zouden zijn, kunnen ze zich meer aan hun geestelijke taak wijden.

Misschien wilt u tijdens de Covid-19 periode vóór de H. Mis de gelovigen ontvangen en de nieuwkomers begeleiden om de H. Mis te volgen; hun uitleggen hoe ze een dagmissaal kunnen gebruiken; een contact met de priester te organiseren?

's Zondags na de Hoogmis de ontmoetingsruimte organiseren en daarna alles netjes weer opruimen.

Er is zoveel te doen! Het neemt een beetje tijd om een plaats te vinden in het geheel van het apostolaat. Maar wie zoekt, die vindt!

Wat belangrijk is: wat u ook doet, doe het voor de glorie van God en het welzijn van de mede-gelovigen! En dit vraagt soms wel eens een inspanning, een versterving.

Doel: 100 boeken

We hebben een bijzonder project dat ons allen aanbelangt en dat thuis kan afgewerkt worden.

Een van de moeilijkheden voor de Nederlandstalige katholieke gelovigen is zeker het vinden van goede katholieke boeken, catechismussen of werken over de crisis in de Kerk in hun eigen taal.

Her en der worden door vrijwilligers, idealisten opnieuw Nederlandstalige boeken uitgegeven, herdrukt of gecopiëerd.

Sinds ongeveer veertig jaar publiceren wij, priesters van de FSSPX, boeken, brochures en tijdschriften. Maar er zijn te weinig priesters! De werken van Mgr. Lefebvre worden systematisch vertaald en als boeken gepubliceerd. Momenteel vertalen we in *De Monstrans de Pastorale brieven en geschriften* van Mgr. Lefebvre met de bedoeling dit nadien uit te geven. De catechismus van de crisis in de H. Kerk werd de afgelopen jaren in het *Informatieblad* (het tijdschrift van de FSSPX in Nederland) vertaald en als boek gedrukt.

Als er meer vrijwilligers zijn, is er ook meer vooruitgang en groeit onze Nederlandstalige bibliotheek sneller aan.

Nu zijn de middelen om zulk werk te doen gemakkelijker toegankelijk voor iedereen die wil: scanner, computers, programma's.

Enkele jaren al werken een groep gelovigen aan het scannen, zuiveren, aanpassen en opnieuw publiceren van boeken aan een lagere kostprijs. Het vraagt heel veel tijd, maar het draagt vruchten.

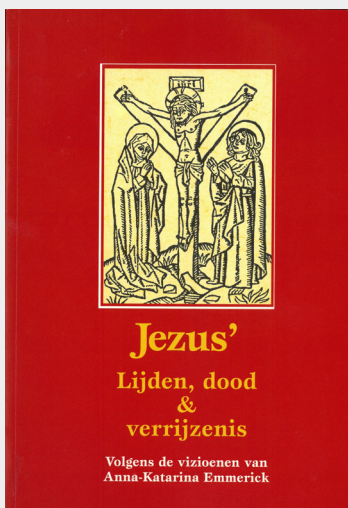
Als wij bidden, spreken
wij tot God, maar als wij
lezen, spreekt God tot ons.
—De H. Hiëronimus

De uitgeverij Sint-Rombout is ook een nieuw initiatief om katholieke, traditionele boeken te publiceren.

Hier willen wij een wijdere oproep doen aan alle gelovigen die willen meewerken aan een katholieke Nederlandstalige bibliotheek, op hun tempo—neemt een boek zes maanden, één jaar, twee jaren? Geen haast, het werk gaat door—en volgens hun mogelijkheden:

- Oudere boeken scannen, in de Hemelstraat ofwel thuis;
- PDF-bestanden in werkbare Word-bestanden omvormen;
- Word-documenten corrigeren en het oud Nederlands aanpassen daar waar het nodig is;
- Bewerkte documenten herlezen en verifiëren;
- Teksten vertalen uit het Frans, Duits of Engels.

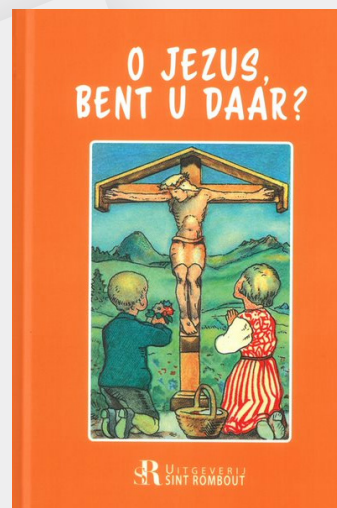
Ons doel: 100 klassieke katholieke boeken beschikbaar te stellen! Wij werken hier weliswaar op lange termijn, maar er gebeurt iets!

476 pagina's

10 euro

Dit boek is een deel van de visioenen van Anna Katharina Emmerick, vertaald en van gedetailleerde aantekeningen voorzien door P. Pacifiek Declercq O.Cist. Andere delen zijn ook bij ons verkrijgbaar.

77 pagina's

8 euro

Dit kinderboekje met mooie prenten is een mooi geschenk voor ieder kind!

Een priester, is die duur?

Hoe werkt de FSSPX financieel?

E.H. Joseph Verlinden

Eerwaarde, het is gemakkelijk om in België priester te zijn, priesters worden namelijk door de Staat (goed) betaald.

Werpen we eens een blik op het kerkelijk recht. Op het moment van een hogere wijding wordt een titel van deze wijding toegekend aan de wijdeling. Het doel van de wijdingstitel is om aan de priesters een gepast levensonderhoud te verzekeren, opdat zij hun waardigheid en stand zouden kunnen ophouden en niet tot armoede vervallen noch een met hun staat onverenigbare werkzaamheid zouden behoeven te verrichten.

a. Voor de wereldgeestelijken komt in aanmerking de 'titulus beneficii' (een behoorlijk inkomen) en wanneer die ontbreekt een 'titulus patrimonii' (bezit van een eigen vermogen, dat tot een passend levensonderhoud voldoende is) of 'pensionaris' (recht hebbende op pensioen of renteuitkering) (can. 979).

Is geen van deze titels aanwezig, dan is de 'titulus servitii diocesis' (dienstwerk in het bisdom) en in landen die onder de Propaganda staan, de 'titulus missionis' (missionaris) ook voldoende (can. 981).

b. Voor de religieuzen komen de volgende titels in aanmerking: voor regulieren de titel van de plechtige professie, ook wel de titel van armoede genoemd; voor religieuzen met eenvoudige eeuwige geloften de 'titulus mensæ communis' (gemeenschappelijke tafel) of een soortgelijke titel overeenkomstig het voorschrift van de constituties; voor de overige religieuzen gelden met betrekking tot de wijdingstitel de bepalingen die voor de wereldgeestelijken zijn gegeven (can. 982).

De 'door de staat betaalde' priesters in België zijn enkel de diocesane priesters, dat wil zeggen die een parochie in een bisdom verzorgen onder het gezag van de bisschop van hun bisdom; zij zijn ambtenaren van het ministerie van justitie. De

bezoldiging van de priesters door de staat gaat terug op het concordaat van Napoleon in 1805. Om de Kerk voor alle inbeslagnames en vernielingen door de Franse Revolutie te compenseren had keizer Napoleon een concordaat (overeenkomst) gesloten met de Kerk om haar priesters te betalen. België, toen Frans, valt nog steeds onder deze wet, terwijl Frankrijk deze in 1905 heeft verlaten met de wet van scheiding van Kerk en Staat.

Andere landen hebben andere wetten. In Duitsland is er bijvoorbeeld een kerkbelasting. De Katholieke Kerk in Duitsland wordt daarom gefinancierd door deze kerkbelasting die de Duitse burgers die zich katholiek noemen, betalen.

De priesters van de Priesterbroederschap St.-Pius X, hangen niet af van de plaatselijke bisschop, noch van het ministerie van justitie. En daarom kunnen zij vrij de HH. Sacramenten toedienen en het geloof verkondigen.

Onder welke titel vallen de priesters van de FSSPX dan, als ze geen diocesane priesters zijn?

In de FSSPX vallen de priesters onder de titel 'mensæ communis' (leven van een gemeenschappelijke tafel). Dit betekent dat het hun congregatie, de Priesterbroederschap St.-Pius X, is die in het levensonderhoud van haar priesters voorziet.

Hoe voorziet de FSSPX dan in het onderhoud van haar leden?

De FSSPX huisvest haar leden in een priorij en daar leven zij van de gemeenschappelijke tafel. De priorij draagt de volledige zorg voor de broeders en zusters oblaken die de gelofte van armoede afgelegd hebben.

De priester daarentegen staat zelf in voor zijn persoonlijke noden. Hiertoe behoudt hij het

stipendium van zijn dagelijkse H. Mis. De statuten bepalen verder dat hij maandelijks het equivalent van 200 CHF (Zwitserse frank = ong. 200 Euro) krijgt als toeslag voor zijn persoonlijke noden als de finances van de priorij het toestaan.

Wat verstaat men onder misstipendium?

Het misstipendium is een offergift waarvoor de priester een H. Mis opdraagt voor de intenties van een gelovige. Dit bedrag is vastgelegd door het gezag. Door een H. Mis op te laten dragen doet de gelovige een vroom werk voor de zielen, levenden en overledenen, die van deze H. Mis bijzonder zullen profiteren.

In ons District BeNeLux is het misstipendium vastgelegd op € 18, voor een Misnoveen € 180 (9 missen op rij) en € 720 voor de Gregoriaanse Missen (30 missen op rij voor een overledene).

Krijgen de priesters een deel van de zondagse collecte of het geld voor offerkaarsjes bij de heiligenbeelden?

Op zon- en feestdagen wordt er een collecte gehouden. De gelovige geeft hier, in geld uitgedrukt, een deel van zijn levensonderhoud als offer aan God, als zijn persoonlijke deelname aan het H. Misoffer. De hoogmis wordt opgedragen *pro populo*, d.w.z. voor de intenties van de gelovigen. Het is de Kerk die de eredienst regelt en dus ook de financiën, verzameld in de collecte en ook het offergeld dat in de offerblokken ter ere van een heilige of voor een of andere intentie geofferd wordt. Dit geld gaat integraal naar organisatie van de eredienst. In het bisdom wordt dit o.a. beheerd door de kerkfabriek, in de priorij door de prior voor de organisatie van de priorij in de brede zin: gas, elektriciteit, belasting, herstellingen, levensonderhoud van de gemeenschap, enz.

Sommige geldinzamelingen hebben een specifiek doel, zoals de verwarmingsonkosten, de altaarkaarsenactie, de tweede omhaling ter ondersteuning van de seminaries of onze missies. In 2021 wordt de vastenaalmoes van de BeNeLux geschonken aan de meisjesschool van de Dominicanessen in Le Hérie in Noord-Frankrijk, die het nu moeilijk hebben.

Hoe zit het met giften ontvangen voor een sacrament, een huisbezoek of een zegen?

Een mens leeft van het werk zijner handen. De giften die de priester ontvangt bij een huisbezoek, het brengen van de H. communie aan een zieke, het toedienen van het sacrament van doopsel, huwelijk of H. Oliesel wordt 'stoolgeld' genoemd en gaat integraal naar de priorij, aangezien het de priorij is die voor het

levensonderhoud van de gemeenschap instaat.

Voor een huwelijk, een begrafenis is er door de overheid ook een forfaitair bedrag vastgesteld.

Moeten de priesters van de FSSPX dan alles wat zij krijgen aan de priorij afgeven?

De priesters van de FSSPX moeten alle giften die ze in het kader van hun priesterlijke bediening hebben ontvangen, aan hun priorij geven. De steun van hun familie of speciale vrienden valt buiten het bereik van hun bediening.

Moeten priesters geen kosten in rekening brengen voor hun werk? Catechismus? Conferenties? Raadgevingen?

Het onderwijzen van de catechismus of de leer van de Kerk is een belangrijke taak van de priester. Het is de voorwaarde om de sacramenten vruchtbaar te ontvangen. En voor christelijke ouders is het een verplichting voor hun kinderen te zorgen. Dit kan niet worden verzilverd.

In het epistel van de vijftiende zondag na Pinksteren geeft Sint-Paulus aan dat wie onderricht ontvangt in de leer, aan degene die hem onderricht geeft, van alle goeds moet mededelen.

Het is zeer prijzenswaardig en rechtvaardig dat degenen die dat kunnen, deelnemen in de reiskosten—km-vergoeding—of het geïnvesteerde materiaal.

Mogen de priesters van de FSSPX eigen goederen bezitten?

De priesters van de FSSPX leggen geen gelofte van armoede af. Ze blijven dus eigenaar van de dingen die ze kopen (kleding, boeken, kelk ...). Dit in tegenstelling tot de broeders en zusters, die wel een gelofte van armoede afleggen.

Ervaring leert dat een auto beter onderhouden wordt wanneer hij een persoonlijk bezit is dan wanneer hij tot de gemeenschap behoort. Vandaar dat wij in ons district deze regel toepassen en dat de priester zelf voor een auto moet zorgen en deze dan ten dienste van het apostolaat stelt. Hij krijgt hiervoor een km-vergoeding van de priorij.

Waarvan leeft een priorij dan? Hoe slaagt u erin om een enorm gebouw zoals dat in de Hemelstraat of de Sint-Jozefkerk in Brussel of de Sint-Willibrordkerk in Utrecht te onderhouden en te herstellen?

God zorgt en bestuurt. Wij moeten vertrouwen hebben in de Voorzienigheid. Het zijn alleen de giften van de getrouwen die ons apostolaat mogelijk maken. Gemiddeld mag men zeggen dat met de

gebruikelijke giften de gewone werking van een priorij draait.

Als er sprake is van een erfenis of een uitzonderlijke schenking dan kunnen we iets meer doen. Soms wordt er geleend. De aankoop van het voorhuis van de kapel van Gent in 1997, van de parking in de Hemelstraat in 2013, de inrichting van het schoolgebouw of duurdere restauratiewerken verrichten zijn hiervan voorbeelden. De wonderbaarlijke ontwikkeling van de FSSPX over de hele wereld en ook hier in Vlaanderen met zo'n

kleine kudde is een duidelijk teken van Gods zegen doorheen de vrijgevigheid van de gelovigen!

Accepteert u ook erfenissen of legaten?

Ja, we ontvangen soms erfenissen en legaten; niet alleen van de gelovigen die geen directe erfgenamen hebben, maar ook van gelovigen die een deel van hun erfenis nalaten aan hun kapel, die tijdens hun leven hun tweede thuis was, waar ze hun plicht vervulden ten opzichte van God.

Waarom is er geen strikt abonnement voor de Monstrans? Vaste bijdrage voor catechismus? Een huurprijs voor apparatuur? Je zou wat 'zaken' kunnen doen.

Het runnen van een priorij is meer een geestelijk werk. Dit is niet hetzelfde als het runnen van een bedrijf. "Bij alles moeten we rekening houden met het einde", zei de dichter Jean de la Fontaine. En zegt Onze Heer Jezus Christus niet: "Wat voor nut zou het hebben als de mens de wereld zou winnen als hij zijn ziel zou verliezen?" "Prima lex, salus animarum - De hoogste wet is het heil van de zielen", lezen we in het wetboek van de Kerk.

In een priorij is het dus noodzakelijk om een evenwicht te bewaren tussen apostolaat en een goede financiële gezondheid. Het gegeven geld is een offer aan God door middel van zijn priesters voor het welzijn van de zielen. Natuurlijk, er kunnen soms misbruiken zijn, slecht beheer of profiteurs. En het maakt ook deel uit van de plicht van de priester om bepaalde slechte gedragingen te corrigeren en recht te zetten.

In eerste instantie werd bij de start van de Priesterbroederschap St.-Pius X in België en Nederland aan alle Nederlandstalige vrienden en weldoeners het *Informatieblad* gestuurd. Het was 'zagezegd' gratis, maar iedereen begreep de noodzaak om het werk van het geloof te ondersteunen. We stelden onze gelovigen voor, vooral degenen die rechtstreeks baat hadden bij het apostolaat van de priorij, om de maandelijkse kosten mee te dekken door een automatische maandelijkse overschrijving. Aan hen werden onze publicaties gestuurd. Geleidelijk aan vergrootte het aantal lezers, maar de overschrijvingen of vrije giften volgden niet evenredig, omdat er 'gratis' in stond. Het *Nieuws uit de Hemelstraat*, later *De Monstrans*, het eigen blad van de priorij in de Hemelstraat, verscheen aanvankelijk in zwart-wit en onregelmatig. Onlangs heeft het zijn definitieve vorm aangenomen, in kleur, en

verschijnt het regelmatig (10 keer per jaar) en de kosten van productie en verzending zijn gestegen. Het kost ons nu € 5 per nummer. We willen lezers niet dwingen, maar we vinden het niet juist om het nog langer te verzenden onder de werkelijke productie- en verzendkosten. Voor België is het € 50 en voor het buitenland € 60 per jaar.

Daarom zullen we het blijven verzenden aan:

1. allereerst al diegenen die ons apostolaat maandelijks of met een jaarlijkse consequente gift steunen of ons helpen 'in natura';
2. vervolgens aan al diegenen die het wensen te ontvangen en een minimum van € 50—€ 60 voor het buitenland—sturen, als de minimale jaarlijkse abonnementsprijs. Als ze een grotere jaarlijkse gift doen, beschouwen we hen als een weldoeners van onze missie en apostolaat.
3. In onze kapellen zullen we zwart-wit exemplaren leggen.

Wat betreft het *Informatieblad*, dat het eigen mededelingsblad van de priorij van Gerwen is en dat andere zeer interessante en aanvullende artikelen bevat en dat 7 keer per jaar verschijnt, blijven wij deze vanuit de Hemelstraat in België versturen, maar voortaan in de vorm van een abonnement voor de jaarlijkse kostprijs van € 50.

Besluit: Er is nog veel dat we zouden kunnen schrijven, maar mogen deze overwegingen u helpen iets beter te begrijpen of misschien te ontdekken hoe de priesters leven, die voor u dagelijks de H. Mis opdragen en op wie u rekent voor geestelijke hulp.

Moge Onze Heer uw edelmoedigheid omwille van zijn Naam met het eeuwige leven vergelden!

De Z. Karel de Goede

(Graaf van Vlaanderen,
rond 1083-†1127, feestdag 2 maart)

Br. René-Maria

Het leven van Karel de Goede wordt door twee tijdgenoten, Walter van Terwanen en Galbert van Brugge, kort na zijn dood opgeschreven.

Karel is een kind van de heilige koning Knut IV van Denemarken en Adela, dochter van Robrecht de Fries, Graaf van Vlaanderen. Hij is nog heel jong, wanneer zijn vader vermoord wordt. Koning Knut had namelijk veel kerken en scholen gebouwd en daardoor ook meer invloed in dit land gekregen. Hij werd in de kerk te Odense (Denemarken) vermoord door jaloerse edelen. Daarop is zijn moeder met de kleine Karel naar Vlaanderen gevlucht.

Karel bekwaamt zich in alle vaardigheden waarover een toekomstig ridder dient te beschikken. Hij is bovendien zeer vroom. Wanneer zijn grootvader, graaf Robrecht de Fries, overlijdt, volgt zijn zoon Robrecht II hem op. Deze neemt deel aan de eerste kruistocht om de heilige plaatsen in het Heilig Land in 1097 te bevrijden van de moslims, omdat deze er de kerken verwoestten en omdat de pelgrims er niet meer mochten komen. Veel ontberingen doorstaan ze en ze overwinnen legers groter dan de hunne, tot zij ten slotte Jeruzalem en het H. Graf kunnen veroveren. Graaf Robrecht is samen met Godfried van Bouillon één van de helden van deze kruistocht.

Karel is nog een jongeling en ziet zijn oom na drie jaar afwezigheid terugkeren. Een glorieus moment. Het heeft de vrome ridderidealen in zijn hart ongetwijfeld aangewakkerd. Niet lang daarna gaat hij zelf op kruistocht en verwerft veel eer en roem door zijn moed en liefde voor de heilige plaatsen. Enkele maanden na zijn terugkeer sneuvelt echter oom Robrecht II in 1111.

Dan volgt Boudewijn Hapken, zijn zoon, hem op en kiest Karel als zijn vertrouwensman. Samen maken zij een eind aan de onophoudelijke familietwisten die Vlaanderen tot dan toe teisterden.

Als Boudewijn Hapken in een strijd gewond wordt en in 1119 op zijn sterfbed ligt, wijst hij Karel aan als zijn opvolger. Karel is ondertussen getrouwd met Margaretha van Clermont. Zijn levensbeschrijver zegt over zijn bestuur: “Nadat de man Gods de heerschappij had aanvaard, heerste hij evenzeer over zijn onderdanen door zijn gezag als hij er naar streefde hen voor te gaan door zijn voorbeeld: vroom, mild jegens de armen, strikt rechtvaardig, in vredestijd voorzichtig, dapper in oorlog was hij Vlaanderens schoonste sieraad en bescherming. Terwijl hij de geestelijke stand hoog achtte, liet hij niet alleen kerken en kloosters optrekken, doch verrijkte ze ook met ruimere inkomsten.”

Sommige families uit de lagere klassen zijn tot eenvoudige adel opgeklommen en willen zich nu laten gelden, vaak ten koste van de zwakkeren. Karel eist dat alle geding voor hem gebracht wordt en geen veten meer met bloedige manslag en persoonlijke wraakacties mochten uitgevochten worden.

In 1123 wordt de koning van Jeruzalem door de Saracenen gevangengenomen en Karel krijgt het verzoek om erheen te gaan en koning van Jeruzalem te worden. Maar omdat hij in deze woelige tijd met familietwisten zijn graafschap niet alleen kan laten, wijst hij het voorstel af. Twee jaar later komen de Duitse keurvorsten hem de keizerskroon van het Heilige Roomse Rijk aanbieden, maar ook dit verzoek wijst hij af.

In 1124 en 1125 zijn er twee strenge winters, de oogst mislukt en in 1126 is er hongersnood. Karel vaardigt een tijdelijk verbod uit om bier te brouwen, zodat het graan dat daarvoor nodig is, gebruikt kan worden om brood te bakken. Tegelijk stelt hij een maximumprijs vast voor wijn, om te voorkomen dat handelaren misbruik maken van het biertekort. Zelf doorkruist hij zijn grondgebied en koopt brood om

het aan de armen ter plaatse uit te delen. Hij richt voedselbanken in en laat kleren geven aan mensen die enkel met wat gerafelde lompen bekleed zijn.

Toch zijn er altijd lieden die winst proberen te slaan uit de schaarste van de anderen. Tot dezen behoorde Bertulf van de familie van de Eremboutsen. Wanneer er een schip vol graan de haven van Brugge binnenkomt en Karel afwezig is, kopen de Eremboutsen al het graan en verkopen het aan woekerprijzen. Wanneer Karel terugkomt en ervan hoort, leest hij hun de les, geeft hun het geld voor het graan terug en laat het van hun zolders halen. De Eremboutsen proberen ook angstvallig te verbergen dat ze van lage komaf zijn. Bertulf had zich opgewerkt tot proost van de St. Donaaskerk te Brugge, maar het komt aan het licht dat ze niet tot de adel behoren. Karel laat een rechtszitting houden om de zaak te onderzoeken en het blijkt zo te zijn. Om niet uit hun functies te worden ontheven besluiten ze Karel om te brengen. Een andere roofridder, Borsiard, die ook gestraft was, is hiertoe bereid.

In de vroege ochtend van 2 maart 1127 is het zo mistig dat je op een speerlengte al niets meer kan zien. Vergezeld van enkele ridders en wat bedienden gaat de graaf naar de St-Donaaskerk om er de H. Mis bij te wonen. In de kerk is hij ongewapend en geeft hij juist na de getijden een arme vrouw wat geld, wanneer uit het donker geruisloos zes gestalten opduiken, gehuld in wijde mantels waarin ze hun zwaard verborgen houden. Boisard snelt op de graaf toe die geknield voor het altaar zit en doodt hem. Ook degenen die met de graaf zijn meegekomen, worden genadeloos afgemaakt.

Zo verging het Karel op precies dezelfde wijze als zijn vader. Omgebracht tijdens zijn gebed in de kerk omwille van de rechtvaardigheid!

Daags na de aanslag wordt zijn stoffelijk overschot bijgezet in de St-Donaaskerk. De daders worden uiteindelijk allemaal gegrepen en ter dood gebracht.

Vanaf het begin hebben de gelovigen Karel de Goede vereerd als een martelaar. Op de plek van zijn dood is sinds enige jaren een gedenkteken aangebracht. Voor zijn relieken is in 1883 in de Brugse St.-Salvatorkerk een prachtig schrijn gemaakt ter gelegenheid van zijn zaligverklaring door paus Leo XIII.

Hij is de tweede patroon van de stad en het bisdom Brugge.

BRONNEN

- ¹ Dom Huyben o.s.b., *Met de heiligen het jaar rond*, deel 1 (Uitgeverij Heideland, 1948).
- ² www.heiligen.net, Zalige Karel de Goede.
- ³ R.P. Giry, *Vie des Saints*, (Uitgeverij Delhomme et Briguet, 1887).

De Z. Karel de Goede op zijn reliekschijn in de St.-Salvatorskathedraal te Brugge.

St.-Jozef, onze dubbele patroon

Uit het boek *Kent u St.-Jozef*

De werkzame bijstand van Sint Jozef toont
volgend waar gebeurd verhaal.

“Op zekere dag schrijft de dokter me een kuur
voor in B. Het ligt in een vallei, niet ver van de Rijn,
en is aan alle kanten omringd door heuvels vol
steengroeven.

Omdat ik de omgeving wil leren kennen,
vraag ik mijn gastheer me de weg te wijzen naar
Mondburg. Voorzien van een kaart ga ik op pad.
Na een bezoek aan de ruïnes kies ik als terugweg
een schaduwrijk pad. Deze weg leidt me echter
in de tegenovergestelde richting. Pas na een uur
wandelen bemerk ik mijn vergissing. Met de kaart
in de hand begeef ik me langzaam in oostelijke
richting, waar B. zou moeten liggen. Bij het vallen
van de avond kom ik op een plateau, dat me bekend
voorkomt. Aan de rand staat een kapelletje met
daarin een beeld van St.-Jozef. Een bank nodigt me
uit om even te rusten. Vermoeid van de tocht ga ik
zitten. Aan het firmament zie ik de eerste sterretjes
flikkeren. Ik denk bij mezelf: stel je voor dat de
nacht je midden in het bos had overvallen!

Op dat ogenblik herinner ik mij de waarschuwing
van mijn gastheer: “Pas goed op voor de verlaten
steengroeven!” Op datzelfde ogenblik denk ik aan
bidden. Ik, bidden? Ja, mijn beste vriend. Destijds
leek het gebed me overbodig en minderwaardig.
Bidden vraagt nederigheid waar mijn persoonlijke
trots niets van wilde weten. Desondanks knielde ik
neer. Het lijkt of ik mijn moeder zie, die me St.-Jozef
wijst. Ik begin te bidden, iets wat ik al jaren had
verleerd.

Daarna vervolg ik mijn weg. Op een kruispunt
sla ik linksaf. Het zicht wordt nog slechter door
een in de avondschemering opkomende mist. Tot
mijn grote vreugde bemerk ik eensklaps dat ik niet
alleen ben! Een man op leeftijd met een witte baard
en lange mantel vervolgt moeizaam zijn weg. “Je
hebt wel geluk”, denk ik bij mezelf, “die man haalt je
uit de puree.” En zie, daar verlaat hij de weg en ook
het pad, dat langs een steile helling loopt en uitkomt

op de weg naar B. Ik volg mijn gids. Maar opeens
verdwijnt hij uit mijn gezicht.

“Vreemd!”, murmelt mijn gastheer wanneer ik
hem mijn wedervaren vertel. “Ik ken niemand in
de omgeving die op die man lijkt.” Beste Georges,
de volgende dag heb ik staan beven over heel mijn
lichaam. Samen met mijn gastheer heb ik dezelfde
route van de dag ervoor opnieuw gemaakt. Stel je
voor, het pad waarop ik liep eindigde boven op een
groeve bij een steile afgrond! In het voorbijgaan
van het kapelletje kom ik tot de ontdekking dat
mijn gids van gisteravond hetzelfde uiterlijk had,
dezelfde baard en ook dezelfde mantel als St.-Jozef
in het kapelletje.

Jazeker, St.-Jozef heeft me gered van een gewisse
dood. En om mijn erkentelijkheid te betuigen ga ik
elk jaar op bedevaart naar het kapelletje van Sint-
Jozef.

*U, Jozef, looft in koor der hemelingen heer,
U looft op aarde de ganse christenheid zo zeer.
Gij, die om uw deugd en in een kuis verbond,
Aan de zijde van de Maagd der maagden stond.*

—Uit de hymne
op het feest van
St.-Jozef
(19 maart).

FSSPX in de Benelux

LET OP!
Verifieer in deze corona-tijd
de uren met de verschillende kapellen.

1. Antwerpen Priorij van het Allerheiligste Sacrament

Hemelstraat 23, 2018 Antwerpen
Tel. : +32 (0)3 229 01 80
e-mail: hemelstraat.info@fsspx.be

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 7.30 u.; 8.30 u.; 12 u.
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Ma, Di, Do, Vr 18.30 u.
Wo 7.30 u.
Za 10.00 u.

Aanbedding Ma, Di, Do, Vr 17.00 - 18.30 u.

2. Gent Sint-Amanduskapel

Kortrijksesteenweg 139, 9000 Gent
Tel. : +32 (0)3 229 01 80
e-mail: hemelstraat.info@fsspx.be

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 10.00 u. & 11.15 u.

3. Brussel Christus Koning Priorij

Eendrachtstraat 37, 1050 Brussel
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

Zon- en feestdagen
Gelezen H. Mis 7.20; 9; 10; 11; 12 u.

Weekdagen
Gelezen H. Mis 7.15 u.
Donderdag 8.25 u.

4. Brussel St. Jozefkerk

Square Frère Orban 1040 Brussel
Tel. : +32 (0)2 550 00 20
e-mail: bruxelles.stjoseph@fsspx.be

Zon- en feestdagen:
Gelezen H. Mis 8.00 u., 18 u.
Hoogmis —

Weekdagen
Gelezen H. Mis 18.00 u.

5. Namen Kapel Saint-Aubain

Rue Delvaux 8, 5000 Namur
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

Zon- en feestdagen
H. Mis 9.00 u., 10.30 u.

Weekdagen
Zaterdag 10.00 u.

6. Quiévrain Carmel du Sacré-Coeur

Rue des Wagnons 16, 7380 Quiévrain
Tel. : +32 (0)65 45 81 65

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.00 u.

Weekdagen
Gelezen H. Mis 8.00 u.

7. Steffeshausen Heilig Hartkerk

Steffeshausen 5, 4790 Burg Reuland
Tel. : +32 (0)80 46 00 13

Zon- en feestdagen
Hoogmis 9.30 u.

8. Gerwen Priorij St. Clemens

Heuvel 23, 5674 RR Nuenen -Gerwen
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

Zon- en feestdagen:
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Ma, Di, Do 18.30 u.
Wo, Vr 7.15 u.
Za 8.30 u.

9. Leiden Kapel Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans

Sumatrastraat 197, 2315 BD Leiden
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Vr 19.00 u.
Za 9.00 u.

10. Utrecht Sint Willibrordkerk

Minrebroederstraat 21, 3512 GS Utrecht
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

Zon- en feestdagen
Hoogmis 10.30 u.

Weekdagen
Vr 19.00 u.
Za 11.00 u.

11. Kerkrade (Duitstalig) Kerk St. Maria ter Engelen

Pannesheiderstraat 71,
6462 EB Bleijerheide/Kerkrade
Tel. : +31 (0)45 567 13 97

Zon- en feestdagen
Hoogmis 9.30 u.

De erediensten worden verzorgd door
de priesters van de Priorij St. Bonifacius
Bottroper Strasse 295, D-45356 Essen
Tel. : +49 (0)20 166 49 22

12. Luxemburg Kapel Saint Hubert

Lameschmillen, 3316 Bergem
Tél. : +352 (0) 6 21 37 84 14
Tél. : +32 2 550 00 20

Zon- en feestdagen
Hoogmis (bel op voorhand)

Monstrans

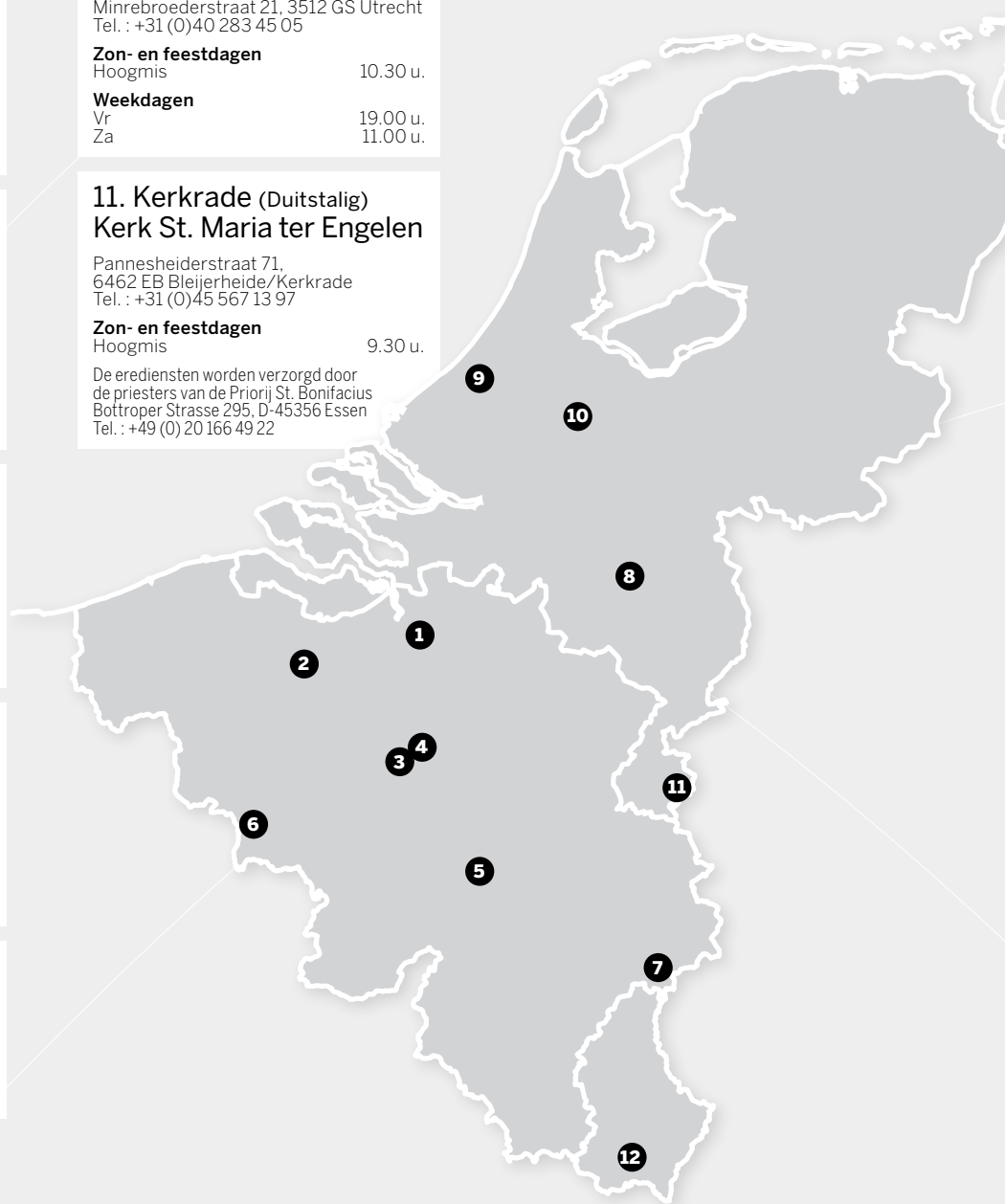
is het mededelingenblad van de
Priesterbroederschap Sint-Pius X,
van de

Priorij van het Allerheiligste Sacrament,
Hemelstraat 23,
2018 Antwerpen.

Verantwoordelijke uitgever
E.H. Joseph Verlinden, Prior

De 'Monstrans' wordt
u thuis opgestuurd,
indien u het ons laat weten.

Om de FSSPX in ANTWERPEN te steunen
IBAN : BE84 4062 0609 1159

Priesterbroederschap Sint-Pius X

F S S P X

De Priesterbroederschap Sint-Pius X (*Fraternitas Sacerdotalis Sancti Pii Decimi* – afgekort: FSSPX) is een internationale broederschap van bijna 700 priesters, gesticht in 1970 door Mgr. Lefebvre. Haar voornaamste doel is de vorming en ondersteuning van priesters. Zij heeft ook broeders, zusters en een derde orde voor leken.

Het doel van de Priesterbroederschap Sint-Pius X is het Katholieke geloof te bewaren in haar volheid en zuiverheid, door niets te veranderen, niets toe te voegen of niets weg te nemen van de waarheid, die de Kerk altijd heeft geleerd, en deugden ervan te verspreiden, vooral door het Rooms-Katholieke priesterschap. Een authentiek geestelijk leven, de sacramenten en de traditionele liturgie zijn de voornaamste middelen om de deugd en heiligheid te koesteren, en om het goddelijk leven van de genade tot de zielen te brengen.

De Monstrans probeert een kanaal voor het werk van de Priesterbroederschap Sint-Pius X in Vlaanderen te zijn om zielen te bereiken. We trachten te helpen om het geestelijk leven te verdiepen, de geschiedenis van het Christendom te begrijpen en het koningschap van Christus Koning in de Christelijke samenleving te herstellen in elk aspect.